

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem zaocznym z dnia 17 lipca 2020 r., sygn. akt I C 1545/19, Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi oddalił powództwo (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. skierowane przeciwko M. T. o zapłatę.

Apelację od powyższego wyroku zaocznego wniosła powódka, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie:

- art. 232 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i stwierdzenie, że w niniejszej sprawie powódka nie udowodniła swojego roszczenia w sytuacji gdy w niniejszej sprawie powódka udowodniła swoje roszczenie przedkładając wszystkie dokumenty niezbędne do stwierdzenia, że w niniejszej sprawie strony zawarły umowę pożyczki, a roszczenie powódki stało się wymagalne dokumenty, w tym w szczególności, umowę pożyczki (w tym umowę ramową), harmonogram spłaty pożyczki, formularz informacyjny pożyczki ratalnej, a przede wszystkim dowód potwierdzenia przelewu kwoty objętej umową pożyczki na rachunek pozwanego, co dowodzi, że umowa pożyczki pomiędzy stronami została rzeczywiście zawarta a strona powoda spełniła swoje świadczenie, a ponadto, z całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wynika, że podstawą roszczenia powódki była ramowa umowa pożyczki nr (...) z dnia 25 lipca 2018 roku oraz umowa pożyczki ratalnej z dnia 13 listopada 2018 roku nr (...), nadto, kwota 14% oprocentowania dotyczyła odsetek ustawowych za opóźnienie, natomiast kwot 10% dotyczyła odsetek kapitałowych, a nadto data terminu spłaty pożyczki wprost wynikała z dokumentów przedłożonych przez powódkę do pozwu w niniejszej sprawie a zatem uznać należy, że Sąd I instancji powinien uznać tę datę jako wynikającą z dokumentów a nie budzącą wątpliwości jako datę zakończenia trwania umowy,

- art. 6 k.c. poprzez jego niezastosowanie i stwierdzenie, że w niniejszej sprawie powódka nie udowodniła swojego roszczenia w sytuacji gdy w niniejszej sprawie powódka udowodniła swoje roszczenie przedkładając wszystkie niezbędne do stwierdzenia, że w niniejszej sprawie strony zawarły umowę pożyczki, a roszczenie powódki stało się wymagalne dokumenty, w tym w szczególności, umowę pożyczki (w tym umowę ramową), harmonogram spłaty pożyczki, formularz informacyjny pożyczki ratalnej, a przede wszystkim dowód potwierdzenia przelewu kwoty objętej umową pożyczki na rachunek pozwanego, co dowodzi, że umowa pożyczki pomiędzy stronami została rzeczywiście zawarta a strona powoda spełniła swoje świadczenie, a ponadto, z całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wynika, że podstawą roszczenia powódki była ramowa umowa pożyczki nr (...) z dnia 25 lipca 2018 roku oraz umowa pożyczki ratalnej z dnia 13 listopada 2018 roku nr (...), nadto, kwota 14% oprocentowania dotyczyła odsetek ustawowych za opóźnienie, natomiast kwot 10% dotyczyła odsetek kapitałowych, a nadto data terminu spłaty pożyczki wprost wynikała z dokumentów przedłożonych przez powódkę do pozwu w niniejszej sprawie a zatem uznać należy, że Sąd I instancji powinien uznać tę datę jako wynikającą z dokumentów a nie budzącą wątpliwości jako datę zakończenia trwania umowy,

- art. 233 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie i dokonanie dowolnej i arbitralnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie polegającej przede wszystkim na pominięciu, że:

a. w niniejszej sprawie dokonanie przez powódkę przelewu w wykonaniu zawartej pomiędzy stronami umowy pożyczki potwierdzającej również uprzednie zawarcie przez strony umowy pożyczki potwierdza dokument potwierdzenia realizacji przelewu, posiadający wymagane w art. 143 ust. 1 i ust. 2 ustawy o usługach płatniczych unikalny identyfikator potwierdzenia jak również unikalny identyfikator transakcji oraz rachunek odbiorcy, co wskazują, że powódka faktycznie dokonała przelewu na rachunek bankowy pozwanego,

b. pozwany złożyła skuteczne oświadczenie woli za pośrednictwem środków komunikacji na odległość albowiem podczas zawierania umowy z powódką składała ona oświadczenie za pośrednictwem interfejsu strony internetowej

lub aplikacji mobilnej, którego identyfikacja wizualna wprost wskazywała, że umowa jest zawierana z powódką (a zarówno w aplikacji jak i na stronie internetowej wskazywano dane powódki),

c. z całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wynika, że podstawą roszczenia powódki była ramowa umowa pożyczki nr (...) z dnia 25 lipca 2018 roku oraz umowa pożyczki ratalnej z dnia 13 listopada 2018 roku nr (...), nadto, kwota 14% oprocentowania dotyczyła odsetek ustawowych za opóźnienie, natomiast kwot 10% dotyczyła odsetek kapitałowych, a nadto data terminu spłaty pożyczki wprost wynikała z dokumentów przedłożonych przez powódkę do pozwu w niniejszej sprawie a zatem uznać należy, że Sąd I instancji powinien uznać tę datę jako wynikającą z dokumentów a nie budzącą wątpliwości jako datę zakończenia trwania umowy,

- art. 339 § 2 k.p.c., poprzez jego zastosowanie w niniejszej sprawie i stwierdzenie, że twierdzenia powoda o faktach budzą wątpliwości w sytuacji gdy stwierdzenia powoda miały oparcie w całokształcie okoliczności faktycznych niniejszej sprawy, w tym przede wszystkim w dowodach takich jak umowa pożyczki, harmonogram spłaty, a przede wszystkim dokumencie potwierdzenia realizacji przelewu,

- ewentualnie, na wypadek nie uwzględnienia zarzutów wskazanych powyżej, naruszenie art. 405 k.c., poprzez jego nie zastosowanie w niniejszej sprawie i nie uwzględnienie roszczenia powódki w sytuacji gdy w niniejszej sprawie przynajmniej w zakresie kwoty wynikającej z potwierdzenia przelewu załączonego w niniejszej sprawie wynika, że po stronie powódki doszło do zubożenia w zakresie tej kwoty, po stronie p doszło do wzbogacenia, pomiędzy zubożeniem a wzbogacenie występuję związek, a niepodzielenie argumentacji wskazanej powyżej, będzie powodowało, że zasadne jest uznanie, że do świadczenia doszło bez podstawy prawnej,

W świetle tak postawionych zarzutów powódka wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a w każdym wypadku o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu w postępowaniu przed sądem I instancji jak i przed postępowaniem przed sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w I instancji oraz w II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i jako taka podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności wyjaśnienia wymaga, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym. Zgodnie z art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. w postępowaniu uproszczonym apelację można oprzeć tylko na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Natomiast stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

W kontekście powyższego, wskazać trzeba, że zarzuty naruszenia art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. nie były uzasadnione. Wyjaśnić należy, że art. 232 k.p.c. jest adresowany do stron postępowania, gdyż określa ich obowiązki w zakresie wykazywania faktów, z których wywodzą skutki prawne. Przepisu tego Sąd Rejonowy nie mógł zatem naruszyć w sposób i w formie zarzucanej przez skarżącego. Przepis ten nie stanowi podstawy wyrokowania sądu i z tego względu nie może mieć wpływu na poprawność wydanego przez sąd rozstrzygnięcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2008 r., I CSK 426/07). Adresatem komentowanej normy są strony, a nie sąd, co oznacza, że to strony obowiązane są przedstawiać dowody, a sąd nie jest władny tego obowiązku wymuszać. Nie może również, co do zasady zastępować stron w jego wypełnieniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r., II CSK 293/07).

Przepis art. 232 k.p.c., podobnie jak art. 6 k.c., rozstrzyga o ciężarze dowodu wskazując, kogo obciążają skutki niewypełnienia obowiązku udowodnienia istnienia prawa. Do ich naruszenia dochodzi wtedy, gdy sąd orzekający przypisuje obowiązek dowodowy innej stronie, niż ta, która z określonego faktu wywodzi skutki prawne. Natomiast wbrew odmiennemu stanowisku wyrażonemu w apelacji poza dyspozycją tego przepisu pozostaje ocena, czy strona,

na której spoczywa obowiązek dowodowy w należyty sposób się z niego wywiązała. Tego rodzaju uchybienia mogą być zwalczane wyłącznie za pomocą zarzutów naruszenia prawa procesowego.

W odniesieniu do zarzutu naruszenia art. 233 §1 k.p.c. podkreślenia wymaga, że przepis ten dotyczy etapu oceny materiału dowodowego przez sąd. O ewentualnej zasadności tego zarzutu można mówić zatem w sytuacji gdy taki etap postępowania miał miejsce przed Sądem I Instancji. Tego z kolei nie można powiedzieć w odniesieniu do niniejszej sprawy.

Podkreślenia wymaga, iż wobec braku zajęcia jakiegokolwiek stanowiska w sprawie przez pozwanego, przedmiotem analizy Sądu Rejonowego, stosownie do art. 339 § 2 k.p.c., była treść pozwu w zastawieniu z materiałem dowodowym sprawy, przedstawionym de facto przez powódkę. W przedmiotowej analizie, Sąd Rejonowy zasadnie pominął pismo powódki modyfikujące roszczenie pozwu, albowiem jak słusznie wskazano, w świetle art. 505⁴ § 1 zd. 1 k.p.c. było ono nieskuteczne.

Powzięte wskutek powyższej analizy przez Sąd Rejonowy wątpliwości co do zasadności dochodzonego roszczenia są uzasadnione w okolicznościach niniejszej sprawy. Rozbieżności, które istnieją w zakresie treści pozwu i przedstawionych przez powódkę dokumentów, a które wyczerpująco wyartykułowano w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, uniemożliwiają przyjęcie twierdzeń powódki o faktach za prawdziwe. W sytuacji natomiast, gdy Sąd Rejonowy dokonał oceny wiarygodności roszczenia pozwu przy uwzględnieniu treści art. 339 § 2 k.p.c., podniesione przez powódkę zarzuty w ramach naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. są bezprzedmiotowe.

Skarżąca nie ma racji zarzucając naruszenie art. 339 § 2 k.p.c., albowiem wbrew temu co zostało podniesione w ramach rzeczonożego zarzutu, twierdzenia powódki nie mają oparcia w całokształcie okoliczności faktycznych niniejszej sprawy, co też zostało opisane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Po analizie sprawy, Sąd Okręgowy uznał przedmiotowe stanowisko Sądu Rejonowego za prawidłowe i jako takie przyjął je za własne bez konieczności jego powielania w ramach postępowania apelacyjnego. Skarżąca zdaje się też nie zauważać, że Sąd Rejonowy, w sytuacji braku zajęcia jakiegokolwiek stanowiska w sprawie przez pozwanego był uprawniony do oceny wiarygodności roszczenia pozwu przy uwzględnieniu treści art. 339 § 2 k.p.c.

Zarzut naruszenia art. 405 k.c. również nie był uzasadniony w okolicznościach niniejszej sprawy. Powódka podniosła, iż wskutek dokonania przelewu na rzecz pozwanego, dowodem dokonania którego powołała dokument potwierdzenia realizacji przekazu pieniężnego (k. 14) po stronie powódki doszło do zubożenia w zakresie przekazanej kwoty, natomiast po stronie pozwanego doszło do wzbogacenia. Przedmiotowe zarzuty są bezprzedmiotowe. Sąd Rejonowy, stosując dyspozycję art. 339 § 2 k.p.c., oceniał wiarygodność twierdzeń pozwu, które nie zawierały treści o bezpodstawnym wzbogaceniu pozwanego. Nadto, w sytuacji uznania ich za wątpliwe, w tym również okoliczności przekazania pozwanemu kwoty dochodzonej pozwem, nie można było uwzględnić powództwa w oparciu o art. 405 k.c. Analiza przedstawionego przez powódkę potwierdzenia przekazania kwoty pozwanemu nie wykazuje, aby wskazana w tym dokumencie kwota po pierwsze została przekazana przez powódkę, a po drugie aby pozwany ją otrzymał. Widniejący w rzeczonym dokumencie NIP nadawcy przelewu jest inny, niż ten, który identyfikuje powódkę w KRS oraz dokumentach zawartych pożyczek. Nie sposób zatem stanowczo stwierdzić, ażeby to powódka przekazała wskazaną w dokumencie przekazu kwotę pozwanemu. Kwota została przekazana na numer rachunku bankowego, który poza potwierdzeniem realizacji przekazu pieniężnego nie widnieje na żadnym innym dokumencie z akt sprawy. W świetle tego weryfikacja, czy przedmiotowy numer rachunku bankowego należy do pozwanego jest niemożliwa. Tym samym nie sposób stwierdzić, aby kwota wskazana w potwierdzeniu została przekazana pozwanemu i doszło do jego wzbogacenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy oddalił apelację powódki w oparciu o art. 385 k.p.c.